N°. 3054

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

MAANDAG 18 MEI.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 16 Mei.

Toen wij in 't jaar 1852 verslag gaven van de destijds gehoudene beraadslagingen over de jagtwet, waren wij tot het besluit gekomen, dat de hazen en patrijzen een adres van dankzegging schuldig waren aan den heer Thorbecke, dewijl hij ze onder krachtige bescherming had geplaatst. Wij hebben ons daarin slechts in zoo verre vergist, dat wij niet op de stroopers hadden gerekend, die in sommige deelen van het rijk, ter gelegenheid dier jagtwet, in menigte zijn opgestaan. Het nieuwe beginsel, dat ten grondslag dier wet is gelegd, als gevolg van art. 641 van het burgerlijk wetboek, is door velen onder de mindere volksklasse verkeerd begrepen. Het beginsel is dit: Het regt om zich het wild toe te eigenen behoort bij uitsluiting aan den eigenaar van den grond, waarop zich het wild bevindt, behoudens de regten door derden verkregen; maar die de wet van 1852 afschafte of afkoopbaar stelde. Het getal dergenen, die daaruit aanleiding hebben genomen om te jagen, is groot. En dewijl velen hunner geene akte verkozen te nemen, werden de jagtdelikten menigvuldiger, behalve nog dat het voorbeeld van landlieden, die grondeigenaren zijn en zonder akte op jagt uitgingen, een aanzienlijk aantal andere lieden, in het veld riep, waardoor het getal stroopers niet weinig werd vermeerderd. Ziedaar een der voornaamste oorzaken, waarom in den laatsten tijd de jagtdelikten zoo zeer zijn vermenigvuldigd. Er is nooit zooveel gestroopt als in de laatste jaren. Wij ontkennen evenwel niet, dat ook in de wet eenige bepalingen voorkomen, die, geholpen door bekrompene administratieve opvatting, tot jagtaanklagten hebben bijgedragen. Maar men moet niet alles alleen aan de wet toeschrijven, gelijk men 't ten deze al te veel gedaan heeft, omdat het eene wet van Thorbecke was. De zucht om Thorbecke in gebreke te vinden heeft wel wat te veel gewerkt, om zijne jagtwet te veroordeelen.

Intusschen, nadat gedurende geruimen tijd met veel ophef van de onbruikbaarheid der jagtwet was gesproken, heeft men dan toch geëindigd met de bekentenis, dat het beginsel der wet goed is, en dat slechts eenige bepalingen, om het beginsel in betere toepassing te brengen, wijziging behoeven. Dat is namelijk het gezigtspunt, waarop de minister van Justitie zich geplaatst heeft bij *zijne* jagtwet, die gisteren bij de Kamer in openbare beraadslaging is gebragt. Dat de minister inmiddels aan zijn beginsel niet getrouw is gebleven behoeft niet te worden gezegd. Men verwacht van hem geen konsequentie.

Bij de algemeene beraadslagingen, gisteren daarover gehouden, voerden slechts eenige sprekers het woord.

De heer Zijlker, die in de jagt het meest aristokratische bedrijf ziet, meent, dat niet de vrijheid van zoo velen voor weinigen behoorde te worden beperkt. In allen geval moest bij de jagt meer acht zijn geslagen op de belangen van den landbouw dan op het behoud van het jagtveld. Hij eischt dat de straffen, in de voordragt opgenomen, merkelijk worden getemperd.

Den heer Reede van Oudtshoorn verblijdt het dat in de voordragt het beginsel van de wet van 1852 is gehandhaafd. Omtrent de verbeteringen, die de minister voorstelt, als ook omtrent de amendementen, schijnt hij nog in het onzekere te verkeeren; hij wacht daaromtrent inlichtingen af. Alleen heeft hij eene bepaalde opinie omtrent de jagtopzieners, die hij, te regt, behouden wil.

De heer Godefroi bespreekt de wet in verband met de wet op de regterlijke organizatie, en toont aan dat het doel der wet is, om de regtspleging der jagtdelikten aan de kantongeregten op te dragen, middelerwijl de wet gevangenisstraffen voorschrijft, die de bevoegdheid der kantonregters te boven gaan. Dat kan niet.

De heer de Kempenaer heeft insgelijks bezwaren, die de regtspleging, daar voorgedragen, aanbrengt. De voordragt plaatst eigenaren en regthebbenden vreedzaam naast elkaâr, ofschoon zij in den grond der zaak tegenover elkander staan. Daarenboven maakt het de wet niet genoegzaam duidelijk wie de regthebbenden zijn; zij zegt wat visschen is, maar vergeet te bepalen wat men door jagen heeft te verstaan, enz. enz. Uit een en ander blijkt, dat de voordragt, die alles verduidelijken moet, niet vrij is van duisternissen.

De heer Bullert merkt op, hoe de jagtwet misbruikt is tot een politieken stormram. Dat is ja de liefhebberij van de [illegible] partij, die van zeepbelletjes welke zij ontmoet, stormrammen tracht te fabriceeren, en dan triomf kraait. De heer Bullert gelooft, dat men de gebreken der jagtwet van 1852 voor een groot gedeelte had kunnen voorkomen door administratieve maatregelen. Nu heeft de heer Thorbecke, die de werking der wet niet beleefd heeft, zulks niet kunnen doen. En zijne opvolgers in 't ministerie schijnen 't niet gewild te hebben. De spreker meent overigens met den heer Reede, dat de jagtopzieners moeten behouden blijven.

De minister van Justitie, zonderling genoeg, vangt zijne redevoering aan, met een kompliment aan Thorbecke over zijne wet te maken. Hij erkent dat de oorzaken der klagten niet in de wet-zelve liggen; maar hij meent ook niet, dat ze zijn te vinden in de bekrompene toepassing. Waarin dan? In de onmogelijkheid, zegt hij, om konsequent te zijn, om de gevolgen der wet in overeenstemming te brengen met het beginsel. Dat wil zeggen, dat het beginsel van eigendom niet in harmonie is te houden met het behoud van het jagtveld. Dat is niet aan te nemen. Alle eigendom is eenigermate en zonder schade beperkt. Waarom zou de eigendom van wild niet kunnen worden beperkt tot behoud van het wild? Neen, daar zit de moeijelijkheid niet. Maar waar is het, dat de konsequente doorvoering van art. 641 van het burgerlijk wetboek, door velen verkeerd begrepen, tot strooptogten aanleiding heeft gegeven; doch het schijnt dat zulks den minister ontgaan is, of dat hij 't verkeerdelijk opvat. Hij meent dat men eenmaal zal moeten komen tot de zuivere opvatting van dat art. 641 en het [illegible] tot overlaten. Dat zou zeer konsequent zijn; — maar ook raadzaam? Dat betwijfelen wij. De wild-industrie is grooter dan de minister 't zich verbeeldt; de zoogenaamde broodjagers zijn talrijk, en de handel in wild is niet gering.

De heer Thorbecke beantwoordt den minister omtrent de zoogenaamde inkonsequentie der jagtwet. Hij ziet die zaak anders. Er is hier meer te doen dan art. 641 in toepassing te brengen; men heeft daarenboven de stroopers te weeren, landbouw en eigendom te beschermen, de jagt te besturen en te regelen. Daar zijn beginselen, die elkander ontmoeten en die in harmonie moeten worden gebragt. Daarheen heeft hij gestreefd door afschaffing van 't regaal, van de instelling der houtvesters en van het stelsel van transaktie. Een ander deel der wet betrof het technische gedeelte. Nu had de spreker verwacht, dat men de eenmaal aangenomene beginselen zou versterken, en slechts verbetering en verduidelijking aanbrengen in het technische gedeelte. Bijzonder had men verduidelijking moeten aanbrengen bij de oplossing der vraag, wat een jagtdelikt is; want daarvan schijnt men zich een niet altijd even helder denkbeeld te hebben gemaakt. Maar hij vindt van dit alles in de voordragt niets. In plaats daarvan stuit hij op grooten omslag, verwarring, kasuïstische interpretatie, desorganizatie van het toezigt, invoering van het systeem van transaktie, enz. enz.

De heer van der Linden wenscht zich geluk, dat het beginsel der wet wordt gehandhaafd; maar hij meent dat het te veel wordt beperkt. Zulks mag, naar zijne overtuiging, niet plaats hebben dan alleen in het publiek belang, en de jagtliefhebberij acht hij niet tot het publiek belang te behooren.

Na den heer Sander, die de opmerkingen van den heer Godefroi nader staaft, antwoordt de minister den heer Thorbecke. Hij zegt geene inkonsequentie te willen; maar dat hij toch niet kan nalaten er op te wijzen, dat zij bestaat, zonder zijne schuld. Hij deelt verder mede, dat de staatsraad er voor terug gedeinsd is om enkel de civiele aktie te behouden. Overigens heeft hij het stelsel van transaktie in de voordragt opgenomen enkel om procedures te voorkomen.

Daarna worden de algemeene beraadslagingen gesloten en is de zitting tot heden verdaagd om over de artt. te handelen.

De eerste § van het derde hoofdstuk van de *Oranjewoorden* bespreekt de »eerste poging," door de oligarchie aangewend ter »ondermijning" van onze grondwettige instellingen, naar aanleiding van het herstel der bisschoppelijke hierarchie hier te lande. Met groote behoedzaamheid wordt ter dezer gelegenheid door den auteur der brochure elke uitdrukking, elke toespeling vermeden, die de helden der Aprilbeweging en hunnen naïeve volgelingen ietwat ongevallig kon zijn, hoe tergend hunne taal en hoe buitensporig hun gedrag toen ter tijd ook moge geweest zijn, en hoe hem de hand ook moge getinteld hebben om de gansche rumoerige beweging nog eens, nu 't zoo in 't rijm te pas kwam, met eenige karakteristieke penseel-streken te veraanschouwelijken! De auteur der *Oranjewoorden* heeft daarmee getoond in welke mate hij heerschappij voert over zijne pen. Hij is niet een derzulken, die zich door zijn onderwerp laat meeslepen en wiens kwetsende woorden derhalve op rekening moeten gebragt worden van eene tijdelijke, door de behandelde stof gaande gemaakte, opgewondenheid. Wanneer hij verschoonend en gematigd zijn wil, dan is hij 't, al zou 't ook voor ieder ander bijna onmogelijk zijn geen scheller toon aan te slaan. Maar daarom dan ook mag hem met te meer nadruk rekenschap gevraagd worden van de bitsheid der beleedigingen en van de ruwheid der taal waarmede hij den H. Stoel bejegent — den H. Stoel, wien hij niet slechts een hoogst lakenswaardig gedrag ten verwijt maakt, maar wien hij daarenboven de laaghartigste en verraderlijkste bedoelingen toedicht. Immers, wanneer hij, een zoo bezadigd schrijver, beleedigt en hoont, dan is 't dat hij voorbedachtelijk beleedigen en honen wil, niet dat hij geene genoegzame meesterschap over zich-zelven zou oefenen, om er zich, des verkiezende, van te onthouden.

Dat het hem eene vreugde is de al vast ingesluimerde animositeit, tot welker opwekking de pauselijke allokutie ten voorwendsel geweest en misbruikt is, nog eens op te rakelen — 't schemert ten allerduidelijkste heen door de met koel overleg gekozen uitdrukkingen, waarin hij zich de voldoening geeft van dat gewigtig dokument te gewagen. De lezer oordeele zelf:

»Wie onzer herinnert zich nog niet levendig de algemeene ergernis en verontwaardiging, welke in April 1853 verwekt werd door de allocutie en breve, met welke de grijsaard, die door de Katholieken in alle oorden der wereld als hun kerkelijk hoofd wordt erkend, niet zonder doel, de invoering der zoogenaamde bisschoppelijke hierarchie in de Katholieke kerk hier te lande aankondigen deed.

»Die verontwaardiging was billijk en regtmatig. — Wie deelde haar dan ook niet? Zeker keurden zelfs alle verstandige Katholieken die taal des pauzen af, al moge gehechtheid aan hunne kerk hen belet hebben haar luide te verkondigen.

»Verwaten en opgeblazen was het bij die allocutie en breve eene eenvoudige verandering van het inwendig bestuur der Katholieke kerk, bestaande in vervanging van den pausselijken internuntius of vice-superior der Hollandsche zending te 's Hage en de drie apostolische vicarissen door één aartsbisschop en vier bisschoppen, als eene herstelling te doen voorkomen van den toestand der Katholieke kerk hier te lande vóór de hervorming, toen aan die benamingen van aartsbisschop en bisschop eene gansch andere magt was verbonden, dan thans daaraan toekomen kan, toen de Katholieke kerk als staatskerk werd erkend, en de aartsbisschop van Utrecht zelfs met wereldlijk gezag was bekleed.

»Beleedigend was het voor de Protestanten, de omverwerping van den vermolmden aartsbisschoppelijken zetel van vroeger uit te hooren krijten voor het werk van den God vijandigen mensch.

»Dat elk, die in Nederland niet Katholiek was, zich over die taal verontwaardigd gevoelde, en, zoo hij zich met geen medelijdend schouderophalen kon vergenoegen, in woord en schrift aan die verontwaardiging lucht gaf, wie zal het wraken?"

Zoo was dan, volgens den auteur der *Oranjewoorden*, door de taal des Pausen het April *Krawall* allezins gemotiveerd en niemand zal het wraken, dus beweert hij, dat aan de geprikkelde verontwaardiging in woord en schrift lucht werd gegeven. Zoo hij dan maar de goed-

[illegible] te hebben van hen, die dat niet wraakten, af de Katholieken af te trekken, benevens die honderdduizenden andersgezinden, die niet, gelijk hij, door haatzucht verblind, het vermogen verloren hadden te lezen en te beoordeelen wat geschreven stond. Dat hij ook nu nog daartoe buiten staat is, bewijzen de aangehaalde woorden. Onkunde en boosaardigheid kampen toch in die woorden om den voorrang, niet minder dan in hetgeen onmiddellijk daarop volgt, waar de taal van »den grijsaard, dien de Katholieken in alle oorden der wereld als hun kerkelijk hoofd erkennen," bespot wordt als »het gezwets van den Paus" — een gezwets, zoo eigen aan een gezag als het zijne;" — waar de titel van internuntius en die van vice-superior eener missie als titels van gelijke beteekenis aangeduid worden; waar in vollen ernst Mgr. S. M. Vecchiotti weggedacht en beweerd wordt, dat »de italiaansche internuntius het land heeft verlaten!" Bij die kleinigheden en bij zooveel anderen onzin, waarvan de besproken § van het boekske des liberalen schrijvers bij uitnemenheid wemelt, staan wij echter niet stil. Zien wij liever, met welke onbeschaamdheid hij zijne onkunde ten toon stelt, waar hij [illegible] zijn belang rekent zijn hof te maken aan sommiger vooroordeelen en hij, om die te vleijen, smaalt op de taal eens grijzaarts, wien het twee-vijfde gedeelte zijner landgenooten vereert als den Plaatsbekleeder van Christus op aarde.

Beginnen wij met den schrijver der *Oranjewoorden* te vragen, op welken grond hij zich veroorlooft te stellen, dat, nu ja! »de verontwaardiging" over de allokutie en breve van 7 en 14 April 1853 zoo algemeen was, dat »zelfs alle verstandige Katholieken de taal des Pausen afkeurden?" Wij, die dit schrijven, meenen alles gelezen te hebben, wat in die zoo ter kwader ure door hem op nieuw ter spraak gebragte dagen geschreven of in 't openbaar gesproken is. Van geen Katholiek echter herinneren wij ons één woord, ook maar één enkel woord vernomen te hebben, dat hem het regt zou geven, wij zeggen niet »allen verstandige Katholieken," maar ook slechts één Katholiek de blaam aan te wrijven, dat zij, de taal des Pausen afkeurende, het zigtbaar hoofd der Kerk zouden verloochend hebben. Wat vermeet de auteur der *Oranjewoorden* zich dan, hen te beschuldigen en hen voor te stellen als zoude zij gemeene zaak gemaakt hebben met hem en soortgelijke lieden, die zwart voor wit aanzagen en wien het genoeg was dat de Paus over Nederland gesproken had, om ijlings in felle gramschap te ontsteken?

Dat niet anders [illegible] bewijst de auteur der *Oranjewoorden* voldingend. Of waarvan getuigt de vinnige kritiek, door hem van de allokutie en de breve gemaakt, anders dan van onkunde en boosaardigheid?

Twee gronden van beschuldiging heeft hij, niet meer, tegen die beide stukken:

1°. dat het »verwaten en opgeblazen" was, »eene eenvoudige verandering van het inwendig bestuur der Katholieke kerk.... te doen voorkomen als eene herstelling van de Katholieken kerk hier te lande vóór de hervorming, toen aan die benamingen van aartsbisschop en bischop eene gansch andere magt was verbonden, dan thans daaraan toekomen kan, toen de Katholieke kerk als Staatskerk werd erkend, en de aartsbisschop van Utrecht zelfs met wereldlijk gezag was bekleed;"

2°. dat »het beleedigend was voor de Protestanten, de [illegible] van den vermolmden aartsbisschoppelijk zetel van vroeger uit te hooren krijten voor het werk van den God vijandigen mensch."

Ziedaar in de eigene bewoordingen des auteurs zijne grieven tegen de pauselijke allokutie en breve en ziedaar wat, naar zijn schrander doorzigt, veler verontwaardiging gaande maakte en zelfs de April-beweging tot op zekere hoogte billijkte! Wij spreken verschoonend, met van zijne grieven alleen te zeggen, dat zij pover en regt af kinderachtig zijn.

Wat zijne eerste grief aangaat, stippen wij vragenderwijs aan, wat men van zijne historische trouw te denken hebbe, waar hij het herstel van de bisschoppelijke hiërarchie afschildert als eene zoo doodeenvoudige zaak, »eene eenvoudige verandering van het inwendig bestuur der Kerk!" Maar als dat eene zoo doodeenvoudige en, in den grond der zaak, zoo weinig beteekenende aangelegenheid was — vanwaar dan, o gemoedelijke schrijver der *Oranjewoorden*, de hardnekkige wederstand, sedert 1825 geboden aan de ten uitvoerlegging van het konkordaat? vanwaar dan de razernij, die in tal van schotschriften en straatliedjes zich ten jare 1841 lucht gaf, toen Koning Willem II er op bedacht was gestand te doen aan het koninklijk woord zijns vaders en regt wilde laten wedervaren aan zijne getrouwe katholieke onderdanen? Vanwaar dan, dat de eisch, ten jare 1853 het onstuimigsten het algemeenst uitgeschreeuwd, gold de niettoelating der Bisschoppen, ofschoon het bekend was, dat zij er waren krachtens de Grondwet en ingevolge de toestemming des Konings? Wij willen niet meer vragen. Wat wij in herinnering bragten is genoeg om te doen begrijpen, hoe de auteur der *Oranjewoorden* het ook kleure, dat, zelfs in de schatting der tegenstanders, het feit der herstelling van de katholieke hiërarchie hier te lande geen zoo doodeenvoudig en alledaagsch, maar een voor de Katholieken van Nederland en zelfs voor de Katholiciteit hoogst gewigtig feit was, een feit van historische waarde.

Als van een zoodanig feit mogt en behoorde de Paus er dan ook van te spreken en dat deed hij. Niet echter, gelijk de auteur der *Oranjewoorden* valschelijk hem aantijgt, alsof hij het herstel der bisschoppelijke hiërarchie wilde doen voorkomen »als eene herstelling van den toestand der Katholieke kerk hier te lande vóór de hervorming:" geen enkel woord, trouwens, komt óf in de allokutie óf in de breve voor — wij noodigen den auteur der brochure uit ons te weêrspreken, zoo hij kan! — waaruit dit zou kunnen opgemaakt worden. Zoo dom toch waren de Paus en zijne raadslieden, het kollegie van Kardinalen, niet om te veronderstellen, dat de verhouding van de Katholieke Kerk tot het Nederland van 1853 dezelfde zou zijn of zou kunnen worden als die historiesch zich vóór den tijd der hervorming gevestigd had. De gansche tijdelijke orde onaangeroerd en onbesproken latende, bepaalde de Paus er zich toe te gewagen van het zuiver geestelijk gebied der Katholieke Kerk in Nederland en, de verdeeling en de oefening van het geestelijk gezag op dat geestelijk gebied regelende, herstelde hij, overeenkomstig het grondwettig regt en het verlangen der Katholieken en ingevolge de hem verleende vergunning, datzelfde geestelijk gezag, welks handhaving de hervorming verstoord had. En wat nu de Protestanten daar direktelijk meê te maken hadden, en in welk opzigt hun dat verontwaardigen kon, verklaren wij nog niet te begrijpen — tenzij, wat wij niet aannemen, de schrijver der *Oranjewoorden* hun type is en zij allen van zaken en toestanden even volstrekt onkundig zijn als hij.

Zoo blijkt het derhalve, wat van zijn eerste grief bij een bedaard onderzoek te regt komt. Zijn tweede grief heeft niets meer te beteekenen. Dienvolgens zal het den Paus niet te vergeven zijn, dat hij van de hervorming niet met zekere ingenomenheid, of althans met menagement gesproken heeft, maar dat hij zich verstout heeft haar te noemen »het werk van den God vijandigen mensch." In den mond van een liberaal bij uitnemendheid, de lofredenaar van het vrije woord en van de vrije diskussie, verwondert ons dit verwijt ongemeen. Te meer daar hij voor zichzelven, van de Katholieke Kerk sprekende, een zoo ruim gebruik maakt van de vrijheid van beoordeeling en veroordeeling, ja van eene bandelooze taal, welker toon hij moeijelijk zou kunnen vergoelijken. En hoe — van die vrijheid [illegible] te zeggen wat, op zijn standpunt van zigtbaar opperhoofd der Katholieke Kerk, hem de hervorming is! — Maar zegt onze auteur, dat hij dan maar van dien »vermolmden aartsbisschoppelijken zetel" gezwegen had en wat hij van de hervorming te zeggen had wat minder hard had geformuleerd! — Wij zien niet in, waarom hij het zou gedaan hebben. Daar hij in de geestelijke orde het heden aan het verleden vast te hechten had, was 't hem onmogelijk onopgemerkt te laten, hetgeen de hervorming vernietigd meent te hebben, daarom nog niet vernietigd is, en dat er slechts één woord voor noodig is om het in hernieuwden luister op te rigten. En wat, ten andere, uw verlangen aangaat, dat de Paus wat hij van de hervorming wilde zeggen wat minder hard geformuleerd had — vergun ons, goede man, de aanmerking, dat dat verlangen ons als vrij kinderachtig in de ooren klinkt. Wat gij er alleen meê te kennen geeft is dit, dat gij niet karakter genoeg hebt om eene eenigzins scherpe qualifikatie te verdragen, ofschoon gij van uwen kant nooit aarzelt de katholieke Kerk op oneindig bijtender en grievender wijze te qualificeeren.

Dezer dagen is bij het prov. geregtshof van Noord-Holland in hooger beroep de zaak behandeld van Jhr. M. Salvador, die namelijk, gelijk men zich zal herinneren, geappelleerd heeft van een vonnis der regtbank alhier, waarbij hij was vrijgesproken van eene tegen hem door A. H. v. Gorcum ingeleverde klagt wegens laster. De apellant is niet verschenen, en het hof heeft hem bij verstek, wegens gemis aan belang bij het hooger beroep, niet ontvankelijk verklaard.

Bij beschikking van 14 Mei 1857 aan de Deventer Stoombootschappij onder bestuur van den heer S. van Delden Az., te Deventer, vergund met hare booten, varende tusschen Deventer en Rotterdam, goederen te lossen en te laden op alle langs hare vaart gelegen plaatsen.

De openbaarmaking der nieuwe lijsten van vertrek voor den Rijnspoorweg mag men thans weldra verwachten, daar met 1°. Junij de zomerdienst in werking zal komen.

Naar men verneemt zal bij het bataillon mineurs en sappeurs worden ingevoerd een trom van een ander, korter model, die reeds sedert eenigen tijd bij de bataillons grenadiers in gebruik is.

STATEN-GENERAAL

TWEEDE KAMER.

Zitting van Vrijdag 15 Mei.

In deze zitting zijn ingekomen twee wetsontwerpen, namelijk:
a dat tot vaststelling van hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor 1857 (Departement van Binnenlandsche Zaken);
b. dat tot verhooging van de begrooting van uitgaven wegens den arbeid der gevangenen over 1857.

Heden zijn de beraadslagingen aangevangen over het wetsontwerp tot regeling der jagt en visscherij. Aan de behandeling van het wetsontwerp in het algemeen namen deel de heeren: Zylker, van Reede van Oudtshoorn, Godefroi, de Kempenaer, Dullert, Thorbecke, van der Linden, Sander en de minister van Justitie.

Op morgen zullen de overwegingen over de artikelen een begin nemen.

HAARLEM, 13 Mei. In de heden gehouden zitting van den gemeenteraad is na langdurige diskussie met 11 tegen 8 stemmen aangenomen een voorstel, om aan twee werktuig- en waterbouwkundigen op te dragen het aanwijzen der middelen tot herstel van het kwaad, veroorzaakt door het laten uitvloeijen van stoffen in de stads wateren, met opgaaf der kosten van aanleg en jaarlijksch onderhoud der noodige werken, zoodanig dat de kosten tot wegruiming van het kwaad door de fabrieken veroorzaakt, zoo doenlijk afgescheiden worden opgegeven. Een door den heer Fiers gedaan voorstel, strekkende om de in het raadsbesluit van 11 Februarij jl. bepaalde dagteekening van 1 Junij daaruit te doen vervallen, is met 16 tegen 3 stemmen aangenomen.

ALBLASSERDAM, 15 Mei. Door het bestuur dezer gemeente is in een lang gevoelde behoefte voorzien. Deze gemeente, die voor het grootste gedeelte aan den scheepsbouw en zeevaart haar welvaart te danken heeft, bezat nog geene school tot opleiding in de zeevaartkunde. Thans, naar men verneemt, moet door het gemeentebestuur het besluit genomen zijn tot oprigting eener middelbare school voor de zeevaartkunde en daarin de heer A. J. Labberton alhier, tot onderwijzer benoemd zijn.

Men ziet alleen de approbatie der betrokken autoriteit te gemoet, om met het onderwijs in die wetenschappen een aanvang te maken.

BLOKZIJL, 13 Mei. Behalve op den stal van L. de L. heeft de longziekte zich ook geopenbaard bij Gebr. de B., doch zij bepaalt zich sedert ruim 8 dagen bij slechts een rund dat nog onder behandeling is. (*Amst. Cour.*)

— De botermarkt was heden, hoewel iets ruimer voor- [illegible] 80 à 82 ct. en per ⅛ vat ƒ 17 à 17.50, per ¼ vat ƒ 34 à ƒ 35.50.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 14 Mei. Het voorstel tot verlenging van het privilegie der fransche bank heeft veel tegenkanting in den boezem van het Wetgevend Ligchaam ondervonden.

— Eindelijk is de neufchatelsche quæstie op het punt van voor goed geregeld te worden, daar de Koning van Pruissen zijne toestemming tot het bemiddelingsvoorstel heeft gegeven, zoodat welligt op dit oogenblik de baron von Hatzfeld de des betreffende instruktien reeds heeft ontvangen.

— De grootvorst Konstantijn heeft gisteren op Fontainebleau officieël afscheid genomen van den Keizer en de Keizerin, waarbij hij te Parijs teruggekeerd is. Zoo als reeds gemeld is, zou hij aldaar tot aan zijn vertrek inkognito blijven.

— De direkteur van het Observatorium te Palermo, de heer Ragona heeft den genadeslag gegeven aan de komeet van 13 Junij, door te bewijzen dat sommige sterrekundigen en voornamelijk zij, welke dat sprookje in de wereld gebragt hebben, noch niet vergeten hebben dat zij hun oorsprong aan de misrekeningen der sterrewigchelaars te danken hebben. Genoemde geleerde bewijst door berekeningen dat de vermaarde komeet van [illegible] niet anders is dan de komeet door Bronsen in 1846 aangekondigd.

Deze komeet nu kan in Junij het perihelium niet doorgaan, om de eenvoudige reden, dat hij er den 28sten Maart 1857 doorging. Overigens duidt de heer Ragona aan waar die komeet zich bevindt.

De sterrekundigen en vooral de heer Bruhns hebben zich zeer in hun berekeningen bedrogen, daar de heer Ragona en zijn leerlingen die komeet op een geheel andere plaats aan den hemel gezien hebben, dan volgens de eerste berekeningen moest schijnen.

ENGELAND.

LONDEN, 14 Mei. De *Times* deelt eenige bijzonderheden mede nopens de quæstie, die aanleiding heeft gegeven tot het wisselen van nota's tusschen onzen gezant te Madrid, lord Howden, en den spaanschen minister van Buitenlandsche Zaken.

Den 19n April wandelde namelijk vijf engelsche zeelieden, na wat ruim geestrijken drank gebruikt te heb-

ben, in de straten van Malaga en trokken vrolijk den een den ander bij den arm. Een gendarme dit ziende, dacht, dat er een ernstige twist tusschen hen ontstaan was en diende hun dien ten gevolge met de kolf van het geweer eenige slagen toe; twee spaansche soldaten, die toevallig voorbij kwamen, schoten toe om den gendarme hulp te verleenen, en de vijf zeelieden werden daarop naar de gevangenis gebragt, die zij deelden met boosdoeners van allerlei aard, en zelfs werd hun gedurende de twee eerste dagen van hun gevangenhouding geen voedsel toegediend.

De engelsche gezant had van het gebeurde zoodra geen kennis bekomen, of hij wendde zich tot de spaansche regering, om ten minste de voorloopige in vrijheidstelling der zeelieden te verkrijgen; doch den 8sten had lord Howden van den minister van Buitenlandsche Zaken nog geen ander antwoord ontvangen dan de verzekering, dat ophelderingen over de bedoelde zaak aan den goeverneur van Malaga gevraagd waren.

De kapitein van het engelsche schip, waartoe de vijf matrozen behoorden, had van zijn kant zich ook tot den goeverneur van Malaga gewend, doch zijne pogingen om de gevangenen voorloopig in vrijheid te krijgen, waren mede vruchteloos gebleven.

In dien tusschentijd zijn toevallig drie engelsche oorlogsvaartuigen te Malaga aangekomen, die, naar men dacht, in last hadden om in deze zaak tusschen beide te komen. Die schepen zijn echter bereids spoedig daarna vertrokken. Tot dusverre is de quaestie nog niet geëindigd.

— Tijdingen uit Hongkong dd. 11 Maart, ontvangen, melden, dat drie engelsche schepen met troepen aan boord in die haven waren aangekomen.

De admiraal Seymour had nog geen enkele nieuwe operatie ondernomen. De goeverneur Yeh heeft de steden en dorpen van het hemelsche rijk, die aan zijn bestuur onderworpen zijn, eene zware belasting opgelegd.

— Berigten uit Konstantinopel van 8 Mei melden, dat het vredes-traktaat met Perzië den 4n te Teheran aangekomen en met bevrediging door den Sjah en de bevolking ontvangen was. In Perzië vielen onlusten voor, terwijl de finantiën in een staat van wanorde verkeerden.

De bergbewoners van den Kaukasus, onder bevel van den zoon van Schamyl, hadden 4000 Russen te Shalisk teruggeworpen.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 12 Mei. De door den Keizer van Oostenrijk verleende amnestie heeft, zoo als men wel denken kan, een zeer gunstigen indruk op Hongarije's bevolking gemaakt.

De hooge hongaarsche adel wedijvert zelfs in pogingen, om aan den keizer blijken zijner gehechtheid te geven. Op een bal, dat te Pesth ten hove plaats had, hebben de voornaamste adelijke familien eene pracht ten toon gespreid, waarvan men zich naauwelijks een denkbeeld vormen kan.

— Men schrijft uit Dresden, dat prins Napoleon heden ten twee ure aldaar aangekomen en aan het spoorwegstation door den kroonprins ontvangen is. Onmiddelijk na de komst van prins Napoleon heeft hij zich naar het koninklijk paleis begeven. Ten drie ure is hij naar het kasteel te Pillnitz vertrokken, waar hij het diner zal gebruiken.

De prins zal verscheidene dagen in Saksen blijven.

— Verscheidene oostenrijksche dagbladen slaan thans een vriendschappelijker toon jegens Rusland aan, zoodat er grond bestaat voor het geloof, dat er dezer dagen wezenlijk eene toenadering tusschen beide hoven moet hebben plaats gehad. De *Oestr. Zeitung*, een half officiëel orgaan, zegt zelfs, dat niets wenschelijker is, dan eene goede verstandhouding der beide mogendheden, wier belangen volstrekt niet tegenstrijdig zijn, en wier scheiding in de laatste jaren de geboorte heeft gegeven aan een aantal europeesche quæstiën of haar verergerd heeft. Het *Journal de Francfort* zegt, in een schrijven uit Weenen, van zijn kant, dat Oostenrijk ten volle het gewigt eener verzoenende politiek gevoelt en gaarne aan Rusland de hand reiken wil tot eene toenadering.

BERLIJN, 14 Mei. De *Kreuzzeitung* heeft, zoo als men weet, van de tegenwoordigheid van prins Napoleon gebruik gemaakt, om tegen Frankrijk te velde te trekken. Ten gevolge daarvan heeft het Blad langs officiëelen weg eene waarschuwing ontvangen, om zijne vijandelijke gezindheid te laten varen.

— Men deelt mede, dat de deensche Regering, in antwoord op de laatste nota's van Pruissen en Oostenrijk verklaard bereid te zijn op het doen van koncessiën aan de hertogdommen; doch dat zij weigert de konstitutie voor de gezamenlijke monarchie aan den landdag te onderwerpen.

BELGIË.

BRUSSEL, 14 Mei. De vrouw van den beroemden schilder Gallait alhier had in een soort van waanzin zich in het hoofd geprent dat zij aan eene ongeneeslijke kwaal leed, en dat het beter ware een zelfmoord te begaan dan ellendig en sukkelend voort te leven. Zij verliet Brussel en begaf zich, zonder dat iemand het wist naar Ostende alwaar zij zich verdronk, na een oogenblik te voren aan haren man van haar voornemen te hebben kennis gegeven. Haar lijk is door de golven op het strand geworpen geworden en daar gevonden.

— Men verneemt met zekerheid dat het huwelijk van prinses Charlotte in de tweede helft van Julij zal worden gesloten. Koningin Marie Amelie zal tegen dien tijd herwaarts komen. De aartshertog Maximiliaan zal eerlang hier komen en niet voor zijn huwelijk weder vertrekken. Hij zal slechts een uitstap doen naar Engeland om de Koningin Viktoria en de familie Orleans te bezoeken.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 16 Mei.

ONDERTROUWD (14 Mei): H. Koster met A. M. van Emmerik. - J. R. Bos Janszen met A. M. Lingeman. - P. J. Teemans met A. E. Sluyter. - L. F. A. Muller met C. A. E. Thym. - J. Schoutendorp met D. M. van der Hoek. - D. J. Schallenberg met A. C. R. Pedersen.

GETROUWD (14 Mei): W. van Dijk met H. E. Kruyff. - H. J. D. Hellendoorn met E. S. Vorstius. - F. L. Hofman, wed. met D. Groebe. - R. H. Nierstrasz, van Krimpen op de Lek, met M. M. Goudswaard. - H. C. E. Apelian met H. J. de Haan. - H. Brom, A. Jz. met E. C. A. Hoelen.

BEVALLEN (12 Mei): C. P. Landers, geb. van Enst Koning, D. — (13 Mei): M. E. Schumacher, geb. Settels, D. — (14 Mei): M. C. Richelme, geb. Duwel, D.

OVERLEDEN (10 Mei): J. van Dokkum, 56 j. — (11 Mei): A. U. Kelly, wed. G. Robert, 61 j. — (12 Mei): A. E. Machiel, wed. A. Schneider, 59 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

	pCt.	14 Mei 4½ u. gebl.	15 Mei 4½ u.	à	gebl.
Nederl., Werkel. Schuld	2½	63 14/16	63 11/16	63 13/16	63 13/16
Dito Dito	3	76¼	76 5/16	76¼	
Dito Dito	4	95⅞	95⅞	96	96
Overzeesche Bezittingen	4	95¼			
Amortisatie-Syndikaat	3½	90⅞	90⅞		
Actien Ned. Bank					
Handel-Maatschappij	4½	148	149		
Maatschappij van Weld.			59½		
Oblig. Rijn-Spoorweg	4½				
Dito Hollandsche dito					
Obligatiën					
België, Certifikaten					
Dito Rothschild	2½		52¼		
Frankrijk, Obligatiën	3				
Spanje, Onbep. Stukken	1¼	25 1/16	25⅛	25¼	25⅛
Dito	3	42	41 13/16		
Binnenlandsche	3	38 1/16	38 1/16	38 1/16	38 1/16
Coupon Bewijzen		6 1/16	6⅛		
Amortisable Schuld					
Portugal, te Londen	3	45	45	45¼	45¼
Dito Uitgestelde		26½	26¼	26½	
Rusl., bij *Hope en C°.*	5	103¾	103¾	103⅞	103⅞
Dito A°. 1828—1829	5	102¾			
Negot. 1831 en 1833	5		92⅞		
Inschr. bij *Stieglitz*, 5e Serie	5	95	95	95¼	95⅛
Dito idem 6e	5	97½	97⅛	97⅛	97⅛
Certifikaten te Hamburg	5		94		
Dito dito te Londen	4½		94⅝		
Dito dito *Hope en C°.*	4	85½	85⅛		
Dito *Stieglitz*	4	85¾	85½		
Dito 5e Serie	4	83¾			
Dito in Zilver	4				
Inschr. op 't Grootboek	6	62¼			
Dito Certifikaten	6	64	63¾	64	63¾
Polen, Aand. met Lot. fl. 500		154¼	154½		
Schatkist-Obligatiën	4	78	78	78	
Oostenrijk, Metalliek	5	76½	76½	76½	76½
Dito rente te Amsterdam	5	87½	87½	87½	87½
Dito Nationale	5	77⅜	77⅜	77⅜	77⅜
Dito	2½	39½	39¼	39½	39½
Weener Bank	5				
Dito	4	62¼	62¼	63	63
Aand. met Loting fl. 250					
Nieuwe dito 1854		31			
Pruiss. Aand. 1854			318		
Napels, Cert. bij *Rotsch.*	6				
Denemarken, dito	3				
Louisiana, te Londen	5				
Brazilië	5		98½		
Dito 1843	5		98		
Mexiko, te Londen £ 100	3	21⅜	21 5/16	21½	
Dito Onbepaalde	3	21⅝	21 2?/16	21½	
Peru	4½				
Grenada, dito à £ 100		21⅛	21 1/16	21 5/16	21 1/16
Dito Uitgestelde		6½			
Ecuador		14¼	14		
Venezuela, te Londen		36	36		
Dito Uitgestelde					
Amerika, Bank-Aktiën Cert.					
Dito Orig.					
Grieken, Bl. 1825	5	4½			

Thes. 104¼; N. Pols 43⅞, 44, 44; Illin. 134; Oblig. Constr. Bons. 96, ⅛; Russ. Spoorw. 78½, 79½, 78⅝; Prost 109, ½; Roth. 108, 111; B. Sp. 29, ½; Weener Bank-Aktiën *f* 1150.

Binnen- en buitenlandsche fondsen prijshoudend, met uitzondering der oostenrijksche fondsen en der Russ. Spoorw. Aand., welke tot verminderde prijs verkrijgbaar waren.

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt. Prolongatie 4 pCt. Diskonto 4 pCt.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 15 Mei. Belg. leen. 2½ pc. 56⅝. Obligatiën 4½ pc. —; id. 4½ pc. 98⅜; Spanje 1—3 pc. 24⅞ p; Binnenl. 3 pc. 38 9/16; Romeinen 5 pc. 87¼; Oostenrijk Met. 5 pc. 80½; id. Nap. 5 pc. 81⅝.

PARIJS, 15 Mei. Fransche 4½ pc. 92.—; 3 pc. 69.35; 1¼ pc. Spanje 25⅝; 3 pc. id. 39; 5 pc. Met. —; Rom. Leen. 90.

MADRID, 14 Mei. 3 pc. Schuld 40,20; id. 1¼ pc. 25.95.

LONDEN, 15 Mei. Cons. 94⅛; Spanje buit. 3 pc. 41⅛; id. 1¼ pc. 25⅝; Rusl. 5 pc. 105½; id. 4½ pc. 96½; Holl. 4 pc. 97¼; id. 2½ pc. 65¼; Sard. 5 pc. 91; Braz. 101; Peru 4½ pc. 77; Gren. uitg. 6½; id. werk. 23⅛; Mexiko 3 pc. 23; Portugal 3 pc. 46; Ecuador 14¼; Venezuela 37½; Wissel op Amst. 12.—; Hamburg 13.08½.

WEENEN, 15 Mei. Met. 5 pc. 83⅝; id. 4½ pc. 84⅝; Bank-Aktiën 1003; Credit Anst. 245½; Wissel op Londen 10.11; Amst. —; Parijs —; Goud 7½; Zilver 5¼.

BERLIJN, 14 Mei. 3½ pc. Pr. Staatsch. 99⅝; 5 pc. Rusland 104¼; id. 4½ pc. —; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 18⅞; Amst. kort 141; Hamb. 150⅛; Petersburg 105½.

BERLIJN, 15 Mei. 3½ pc. Pr. Staatschuld 99⅝; 4½ pc. Rusland —; id. 5 pc. 104¼.

HAMBURG, 15 Mei. Spanje 1¼ pc. —; id. 3 pc. 23⅞; Rusl. 5 pc. 99¼; 4½ pc. 90; 3 pc. Mexikanen 10⅞; Noord-Duits. bank 95; Wissel op Londen 3/m. 13.04⅞; id. kort 13 01⅝; Amst. 36.15.

FRANKFORT, 15 Mei. 5 pc. Met. 79¼; 1¼ pc. Spanje binnenl. 24 1/16; id. 3 pc. —; Wissel op Londen 3/m. —; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 55 9/16	Livorno	2/m.	*f* 39⅝
»	zigt	» 56 5/16	Napels	»	» 84
Bordeaux	2/m.	» 55	Petersburg	»	» 1.82
»	zigt	» 55⅝	Weenen	6/w.	» 33⅜
Madrid	3/m.	» 238	Augsburg	»	» 35 5/16
Cadix	»	» 240	Frankfort	»	» 99½
Seville	»	» 237	Hamburg	2/m.	» 35 1/16
Bilbao	»	» 237	»	zigt	» 35 9/16
Lissabon	»	» 40½	Londen	2/m.	11,70
Porto	»	» 40½	»	zigt	» 11,85
Genua	2/m.	» 45⅝	Rotterdam		»

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 16 Mei.

Overzigt der Week.

KOFFIJ zeer gunstig voor Javasoorten en wordt goed ordinair op 38½ c. gehouden, na successievelijk van 36½ te zijn opgeklommen. Braziel blijft nog lusteloos, doch is het waarschijnlijk dat het groote prijs-verschil tusschen deze en de Java-Koffij belangrijke vraag voor het artikel zal doen ontstaan. De koopers hebben ruime keus, welke deze week verbeterd is door het arrivement van Rio der *Norman* met 5945 b. en der *Pascha* met 2850 balen.

SUIKER. De prijs-verhooging blijft steeds voortgaan, zoodat deze week te Rotterdam eene nieuwe Taxatie voor de aanstaande Maatschappij-veiling is uitgegeven, welke *f* 1½ a 1¾ voor alle nummers hooger is dan de laatst-uitgekomene. Het gebrek aan voorraad zoowel in loco als zeilende beperkt evenwel de omzettingen, behalve de bereids door ons medegedeelde afdoeningen van 690 kr. Java p. *Triton* en 190 p. *Maria Agnes*, alsmede van eenige partijtjes surinaamsche werden ons geen verkoopen bekend. De voorraad bedraagt bij de N. H. M. alhier 92798 kr., te Rotterdam 74762 kr. en bij partikulieren alleen 35 kr.

THEE stil; de laatstelijk gehoudene veilingen van chineesche en Java-soorten hebben in de behoefte voorzien, terwijl op spekulatie zeer weinig genomen wordt. Den afloop der te Rotterdam gehoudene veiling van de lading ... deelden wij reeds mede, alsmede van het uit de veiling van Januarij ll. overgeblevene der lading *Wijnand*.

RIJST. Door de, bij den tegenwoordigen grooten voorraad, belangrijke aanvoeren, welke grootendeels ter markt gebragt worden, zijn de prijzen eerder iets lager aan te nemen. Van Java-Rijst werden de laatste dagen verkocht: 2260 b. per *Christina Agatha* a *f* 7¾ en 4449 b. per id. a *f* 7½; 5750 b. per *Generaal van den Bosch* a *f* 6⅞, en 825 b. per id. a *f* 7¼ en 4564 b. per *Admiraal Piet Hein* *f* 7⅜; — terwijl 409 b. per *Gebroeders* van Calcutta aangebragt, a *f* 6⅛ koopers vond.

TABAK. De gisteren gehouden veilingen liepen af als volgt: van de 1242 p. Brazil zijn 379 p. verkocht van 37 a 48 c. en 863 p. opgehouden van 38 a 46 c. de 538 c. Cuba zijn grootendeels afgedaan van 41 a 47 c. De 118 cer. St. Domingo vonden koopers van 36½ a 37½ dooreen 44½ c. ruim. Van de 79 p. Laguayra zijn verkocht 2 kavel. a 72 en 80 c. terwijl de overige 10 kav. opgehouden werden ... c., de 35 cer. Java zijn opgehouden van ... c. 12 p. Embalema verkocht a 32 c. Van de ... zijn slechts ... 100 c. en 21 koopen opgehouden van 93 a 67½. Van de 35 p. Havana (Piccadura) werd 1 koop verkocht: het overige opgehouden van ... 33 cer. Havana, 6 koopen verkocht van 75½ a 91, 105 koopen opgehouden van 100 a 135½ c. Van de 59 p. Java is 1 koop verkocht a 50 c., 6 opgehouden van 48 a ... van de 241 p. Java zijn 6 koopen verkocht van 93 a 132 ... en 14 koopen opgehouden van 60 a 129½ c.

Van de 86 p. Manilla zijn 6 koopen verkocht van 76½ a 80 c., 20 koopen opgehouden van 79 a 82 ... b. Bindtroo zijn 2 koopen verkocht van 78½ a 80 c., de overige opgehouden van 90 a 150 c.

Uit de hand werden afgedaan eenige partijtjes Amerikaansche, direkt na aankomst. De voorraad voor alle soorten is uiterst beperkt.

VERFWAREN. *Indigo* stil. Sedert de laatste veilingen is niets belangrijks omgegaan. De positie is echter beter dan men na die groote veilingen verwacht had, en is eene aanzienlijke prijsvermindering, althans voor prima merken niet te verwachten, doch mag men eerder de hoop koesteren dat de stemming zich na eenigen tijd verbeteren zal. *Cochenille* sedert de laatste veilingen zonder omzettingen.

HUIDEN. In afwachting der aanstaande Inschrijvingen en veilingen gaat er niets om. De gisteren van de Plata afgekomene berigten zullen stellig tot de goede instandhouding der prijzen bijdragen.

GRAANMARKT.

Tarwe en Rogge prijshoudend met beperkten handel; verkocht van Tarwe: 127 ℔ j. b. Pools. *f* 375; 130 ℔ n. Kleefsche *f* 370; 152/2 ℔ n. Bovenl. *f* 348; 130 ℔ n. b. Poolsche *f* 404, 127, 128 ℔ j. dito *f* 370; 121 ℔ n. Norder *f* 293: 114 ℔ n. Vriesche *f* 260.

Van Rogge: 120 ℔ Amerik. *f* 238; 117 ℔ Petersb. *f* 217, 125 ℔ Wahrener *f* 231.

Garst Haver en Boekweit zonder handel.

Koolzaad. Elve 85; Oostvriesch 68 £. Op 9 vaten Olie in Sept. en Oct. 84 £. *Raapolie* op 6/w. *f* $52\frac{3}{4}$; Vliegend *f* $51\frac{1}{2}$; 1° Sept. *f* 49, $\frac{1}{4}$, Oct. *f* $48\frac{3}{4}$, 9; Nov. en Dec. *f* $48\frac{3}{4}$, 9. *Lijnolie* op 6/w. *f* $44\frac{1}{2}$; Vliegend *f* $43\frac{1}{4}$; 1° Sept. *f* $43\frac{3}{4}$, 4; Oct., Nov. en Dec. *f* 44, $\frac{1}{4}$. *Hennepolie* op 6/w. *f* $49\frac{1}{4}$. *Raapkoeken* per 1040 st. *f* 10, 85. *Lijnkoeken* per 104 st. *f* 10, 14.

MIDDELBURG, 11 Mei. Puike Zeeuwsche Tarwe *f* 11, mindere *f* 10,75 a 10,50. Puike Walchersche dito voor konsumptie *f* 12, mindere *f* 11,50, meer afwijkende *f* 11 per Mud. — Puike Rogge *f* 7,25 — Gerst, puike Winter *f* 7,25; mindere *f* 7, puike Zeeuwsche Zomer dito *f* 7, Walchersche dito *f* 7,25 per mud. — Walchersche Witteboonen, puike soort *f* 14. Bruineboonen *f* 11,50. Walchersche Paardeboonen *f* 7 en 7,25 de mud. Dito Groene Erwten *f* 7 a 7,50, groote dito *f* 8,50, mindere *f* 8 — Puike Zeeuwsche Paardeboonen *f* 6,75. — Raap-Olie *f* 54; Patent-Olie *f* 56; Lijn-Olie *f* 46,50 per vat. Harde Lijn-Koeken *f* 11 per 104 stuks.

SCHIEDAM, 15 Mei. Rogge verkocht: 151/2 ℔ gedr. Wolgast *f* 235 kont., *f* 237 6/w. — Gerst. 126/2 ℔ Pommer *f* 198 kont. — Moutwijn *f* 20; Jenever *f* 25,50; Amst. Proef *f* 26,75, per ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 14 Mei. Irefry, Mary Richards, Savanah, l. v. Queenstown.

UITGEZEILD:

TEXEL, 14 Mei. Homan, Groot Zeewijk, Suriname. - Pot, Grietje Weemhoff, Napels.

HELVOET, 14 Mei. Duinker, Waterloo, Batavia.

RIVIER-VAART.

Rijnhoogte ARNHEM, 15 Mei 1 el 50 duim.
KEULEN, 15 „ 6 vt. $6\frac{1}{4}$ „

Advertentiën.

[illegible]

LEONARDUS VERHOEFF S[r].

EN

MARIA VAN SCHIE.

MAASSLUIS, den 17 Mei 1857. (3222)

(3223) Heden overleed alhier, na een langdurend en smartelijk lijden, na voorzien te zijn van de H. H. Sacramenten, mijn veelbeminde Zoon, de Wel-Eerwaarde Heer SIMON JACOBUS FUNNEKOTTER, R. K. Priester en laatst Kapellaan te Oude-Tonge, in den ouderdom van 37 jaren.

De Wed. B. FUNNEKOTTER.

DELFT, 14 Mei 1857.

Strekkende deze tevens als algemeene en bijzondere kennisgeving.

»Eenige Consumenten van **DU BARRY'S REVALENTA** waren mij ontrouw geworden en hebben de nagemaakte soorten en het goedkoope Linzenmeel geprobeerd, maar zijn gelukkig *allen* weerom gekomen, het schijnt hun dus niet bevallen te hebben. Wij hebben in deze environs onderscheidene gelukkige resultaten gehad, ik heb echter geene vrijheid daaraan publiciteit te geven."

Het bovenstaande is een extract uit den brief van onzen Correspondent den Heer S. G. ZWART, te Gorredijk in Friesland.

Du Barry's Revalenta, een krachtherstellend meel, bevordert de digestie en werkt zoo voordeelig op de spijsverteringsorganen, dat alle ziekten die uit eene bedorven, verkoude, verzwakte maag voorkomen, zeer spoedig door haar genezen worden.

Zij is voedzaam, bloedzuiverend en goedkooper dan de meeste voedingsmiddelen, daar men van een lepel vol een geheel bord soep maakt. Bij onpasselijkheden en maagziekten van minder belang gebruikt men ze alleen als ontbijt; bij ingewortelde kwalen en ernstige ziekten moet zij zoo dikwijls mogelijk andere maaltijden vervangen, en daartoe kan zij afwisselend met melk, bouillon of wijn toebereid worden, zoo als de gebruiksaanwijzingen aangeven.

De prijs is:	1 ℔	2 ℔	5 ℔	12 ℔
	f 2.00	*f* 3.50	*f* 8.00	*f* 16.00

Kleine minder voordeelige bussen om er de proef mede te nemen, kosten $87\frac{1}{2}$ Cent.

VERKOOPHUIS en de bekende Dépôts. (3225)

Er wordt gevraagd een **Jong Mensch**, van [illegible] boven de 30 jaren oud, voorzien van getuigschriften over goed gedrag, met het Boekhouden bekend, en in staat om de Correspondentie in het Hollandsch, Fransch en Duitsch te voeren. Buiten vrije kost en inwoning is een ruim salaris met deze betrekking verbonden. Reflecteerende adressere zich *franco* onder letter S. R. 90, aan de Exped. van dit blad. (3219)

(3220) De ondergeteekende **Kostschoolhouder** te *Bodegraven*, heeft de eer belanghebbenden te berigten, dat er met zijne vacantie (15 Julij—15 Aug.), door volbragte studie der leerlingen, eenige weinige plaatsen open komen. Het Onderwijs omvat het Hollandsch, Fransch, Engelsch en Hoogduitsch, de Mathesis en alles wat voor den Handel of de Examens der verschillende Inrigtingen onzes lands gevorderd wordt, benevens de beginselen van het Latijn en Grieksch als voorbereiding der Seminariën of Gymnasiën. Nadere informatiën en Prospectussen aan het Pensionnat of bij den Zeer Eerw. Heer W. C. F. VAN HEYNINGEN, Pastoor der Gemeente.

MANUFACTUREN.

Er wordt gevraagd een **Jongeling**, van brave ouders, welke lust heeft, door plaatsing op een Magazijn, in 't vak van **Manufakturen** opgeleid te worden. Hoofdvereischten zijn: ouderdom van omtrent 14 jaren, welgenoten onderwijs bij gouden handschrift, als ook eenige kennis van de Hoogduitsche taal. Reflecteerenden gelieven zich onder de letters B. A. aan het Bureau dezer Courant te melden. (3224)

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN is gedrukt en wordt op aanvraag verzonden:

UITGAVEN DER VEREENIGING »REGT VOOR ALLEN."

De Utrechtsche Faktie, door J. W. CRAMER. Een brochure van 145 blz. *f* 0,50.

Iets over het veel besproken werk van Napoleon Roussel »De katholieke en protestantsche natiën beschouwd uit een drievoudig oogpunt van welvaren, verlichting en zedelijkheid." — Eene bijdrage ter waardeering van de bestrijding, die, op historiesch gebied, aan de katholieke zaak zoo al ten deel valt, door W. J. F. NUYENS. Eene brochure van 48 blz. *f* 0,20.

Eenige Bezwaren tegen de Voordragt van Wet tot regeling van 't lager onderwijs. Een Brochure van 96 bladz. *f* 0,30.

Bij bovengenoemden is voorhanden:

Grammatica Graecita; tis Novi Testamenti gram ad georgii Wineri ejusdem argumenti librum germanico idiomate conscriptum in usum suorum auditorum com[illegible] bicularius ad Hon., cans. decl. Cathed. leod. s. theol. doct. in academ. cath. lovan. s. script. et lingg. orients: prof. ord.

Oeuvres Complètes de A.-F. Ozanam, avec une notice par le R. P. Lacordaire, et une préface par M. Ampère, de l'académie française. Nouvelle édition ornée d'un beau portrait d'Ozanam. 8 vol. in-8 *f* 24.00.

GROOTE FABRIEK EN MAGAZIJN

van Gouden, Zilveren en Geborduurde Kerkornamenten, Stoffen, Gallonnen, Kwasten, enz. enz.

EENIG IN HUN SOORT.

JOSEPH-A.-A. VAN HALLE,

Bergstraat, N° 90 over het Postkantoor, nabij de St. Gudula-kerk te Brussel.

Eerste prijs in de Nationale Tentoonstelling 1841 en 1847, te Brussel.

Eerste prijs, (Prise Medal) in de Groote Wereld-tentoonstelling *te Londen* 1851, in Concurrentie tegen alle andere landen, dewelke hunne Gouden en Zilveren Borduurzelen en Kerkornamenten derwaarts gezonden hebben.

Eerste en **eenige Medalje der Eerste Classe** in de groote Wereldtentoonstelling van Parijs 1855, in Concurrentie [illegible] Koningrijken en het Fransch Keizerrijk, dewelke wederom hunne Gouden en Zilveren Borduursels en Kerkgewaden aldaar gezonden hebben.

Dit [illegible] Magazijn, waar men op voorraad vindt geconfectionneerd voor ruim **TWEE HONDERD DUIZEND GULDENS** Gouden Borduursels en Kerkornamenten, zoowel voor de rijkste Cathedralen als voor de geringste Dorpskerken.

Vereerd door het bezoek der Koninklijke Familie der Belgen, door Hunne Eminentien den Kardinaal WISEMAN, Aartsbisschop van Westmunster, den Kardinaal STERKX, Aartsbisschop van Mechelen, vergezeld van de andere Bisschoppen van België, den Apostolischen Nuntius te Brussel en door een groot getal van den Hoogen Adel van het land, den Zeer Eerw. Heer Deken en Pastoors van Brussel, dewelke alle hunne verwondering en tevredenheid aan den Heer VAN HALLE getoond hebben.

GROOT VOORDEEL.

[illegible]plaats van die Kerkelijke Ornamenten te bestellen op stalen of teekeningen, vindt men die gereed of geconfectionneerd in alle kleuren en kon[illegible], [illegible] het effekt, den glans voor, of tegen in reëeliteit, hetwelk men niet kan vinden als men koopt op stalen en teekeningen, die dikwijls met [illegible] schaden of [illegible] vleijende zijn, en als die ornamenten in de kerken gebruikt worden, zeer dikwijls tegen vallen, dit kan men voorkomen, terwijl de Magazijnen [illegible] alle dagen kunnen bezigtigd worden, zonder de minste verpligting tot koopen, door de Heeren R. C. Geestelijken en verdere Leden van den Kerkenraad, om [illegible] de [illegible] geven van hetgeen alhier in de annonce aangekondigd wordt.

([illegible]) JOSEPH-A.-A. VAN HALLE.

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.